

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Disputatio Secunda De Religione Eclectica Seu Prudentum
ad Locum 1. Thessal. V.21**

**Hardtschmidt, Johann Nicolaus
Winter, Johannes Christoph**

Argentorati, 1705

VD18 11641991

§. 11

urn:nbn:de:bsz:31-105849

DEO, de qua nobis hoc loco tantum sermo est. Nec licebit colligere, illa externo in foro soli permilla est, E. & hæc in conscientia & coram DEO: siquidem constat, ut probatione nulla indigeat, permilla esse multa, quæ tamen ideo non statim justa sunt; quemadmodum in V. T. ob duram cervicem populi Judaici permillus est repudiij libellas, exinde tamen nequaquam justus coram DEO & in conscientia Matth. c. 19, 4, 8. unde patet nisi simile extendatur ultra tertium bene omnino concludere argumentum auctori objectum §. præced. vel si de libertate externa inter homines tantum sit sermo, à statu controversiæ deflecti quo juxta p. 8. de eo quaestio est, *quod coram DEO justum & licitum est*; an vero ex proposito huc deflexerit scriptio non dixerim, quod huc vero tandem devenerit, satis probant ea, quibus p. 11. huic argumento finem imponit; *Dann wann die Wahl in juribus receptis frey gelassen / so wird dieselbe auch in denen drey Haupt-Religionen tanquam receptis, nicht können verarget werden.*

§. II.

§. II.

Et hæc quidem libertas credendi & religio eclogaria tantò minus potest probari, quantò majori cum periculo & falsi specie, eà nititur hypotheti, *religiones niti tantum hominum auctoritate*; quam mentem esse auctoris nostri patet ex illis, quæ sub ficto nomine *Sinceri ab arbore* in denen freymüthigen Gedanken einiger Südländer oder Severambes, scripsit in hunc modum; keines wegs antwortet Monsieur Præstaras; denn gesehet / daß ein solcher / welcher der religioni prudentum gegeben / diese oder jene Sätze der einen Religion nicht approbiren kan / so folgt nicht / daß ob er schon diesem oder jenem Lehr-Satz nicht Beyfall gibe / die ganze Religion darinn solte vor falsch oder unwahr halten; daß man aber diesem oder jenem nicht assentiret / solches ist keines wegs temerè oder verwegn gehandelt / in dem NB. alle Religionen auff dieses oder jenes Manns auctorität beruhen &c. En quid monstri hæc alant? qualis est hæc religio eclectica & fides eclogaria? quæ putat, omnes religiones niti hujus vel illius hominis auctori-

OEG

te,

te, quo
auctoritate
ligio DEI d
thoritate ni
quid sua au
aut faciend
fuit. Nec
loqui de hu
verba aperta
ait: In dem
toritat beru
sam facit rel
explicant, r
Minimè vero
bitur fundam
Mannes au
ranolium esse
cile corrue

Maltra
rus scripsit M
dam oler hypo
Absolutio Rom
entia causa ab
modè & circa p
gavium super
in tres partes di
tem nihil refert
Confessionis soc
zime defeceru a
ulam Syncretis
Opus prodit arti
trici Theologia
ra publica secu
Horatianum m

te, quo stante & eclectica nititur tantum hominis alicujus autoritate, & sic religio prorsus nulla erit. Non est enim religio DEI de credendis ad salutem, quæ hominis alicujus autoritate nititur, quippe cui nefas est in religionis rebus aliquid sua autoritate statuere, quod ad necessario credenda, aut facienda pertinet, de quibus hactenus inter nos quaestio fuit. Nec excusabitur, *Sincerus ab arbore*, si dixerit, illum loqui de hujus vel illius dicti interpretatione: sunt enim verba aperta, non tantum de his sermonem esse auctori, cum ait: *In dem alle Religionen auff dieses oder jenes Mannes autorität beruhen*: nec quævis diversa dicti explicatio, diversam facit religionem; nec quia hic vel ille ita diversimode explicant, religio nititur hujus vel illius hominis autoritate. Minime vero omnium religio prudentum eclectica hoc se tuebitur fundamento, *dass alle Religionen auff dieses oder jenes Mannes autorität beruhen*: cum enim hoc fundamentum ruinofum esse, apertum sit; totum quod superstructum est, facile corruere, cuivis patet.

§. 12.

Illustrari hæc egregiè possunt ex iis, quæ b. Dannhaverus scripsit *Myster. Syncret. det. & prof. p. 66. §. 30. 31. Fædum olet hypocrisis, quam laudat M. Anton. de dom. sup. sect. 1. p. 26. Absolutio Romæ ab hæresi ibid. p. 25. irrisio eorum, qui solius conscientia causa ab una ad aliam partem transfugiunt, cum possent commodè & citra periculum in quacunq; ex adversis Ecclesiis manere; ib. gaudium super symphonia in fundamento fidei Ecclesiarum, Occidentis in tres partes divulsarum; deniq; promotio Apostasia: si enim ad salutem nihil refert, sub papatu vivas, an sub Calvinismo, an Augustana Confessionis societate, licebit religionibus ut vestibibus uti; ac si vel maxime defeceris à vera fide, nulla erit Apostasia, omnem defectionis maculam Syncretismi purpura cobonestabit. Quid restat ad ætæronæ. Opus prodit artificem, tela textorem. Is hic ratio est carnalis, bella-trici Theologie justo infensior, qua tanquam scopulo, nodo & mora publica securitatis in invidiam primum, post exilium ducta, struit Horatianum monstrum. Eadem serpenti antiqui, a quo nobis tam provide*

§. 12.